

**Protiprašna obdelava ceste
in avtobusna čakalnica -
problema št. 1
v Brnikih in Cerkljah**

Volivci v Brnikih so na zborih volivcev že večkrat zahtevali vsaj protiprašno obdelavo, če že ne asfaltirane ceste, ki se v Brnikih odcepeli od ceste Kranj-Kamnik in pelje proti Cerkljem in dalje proti spodnji postaji žičnice na Kruavec. O tem so lani govorili tudi že na Krajevem odboru v Brnikih. Ta cesta je je namreč močno prometna, odkar so zgradili žičnico na Kruavec. Vsak dan dvakrat vozi iz Ljubljane preko Vodic in Brnikov poseben avtobus do spodnje postaje in se dvakrat na dan tudi vrati. Razen tega se je močno povečal tudi ostali avtomobilski promet, saj je Kruavec z žičnico postal najbrža visokogorska izletniška točka za Ljubljano in Kranj. Tak povečan promet, ki ga prej niso bili vajeni, pa vzdiga predvsem v poletnih mesecih v Brnikih zelo veliko prahu na cesti, zato bi bila vsaj protiprašna prevleka ceste nujno potrebna. Na Krajevem uradu v Cerkljah so nam povedali, da je to cesta III. reda in potem takem v oskrbi Občinskega ljudskega odbora Kranj. Za zdaj pa se ne kaže, da bi bilo v proračunu možno zagotoviti sredstva za protiprašno obdelavo, čeprav bo o tem treba resno pričeti razmišljati, predvsem je, če upoštevamo, da so pričeli resno razmišljati tudi o pričetku gradnje letališča na Brnikih. To pa bo najprej zahtevalo predvsem ureditev prometnih zvez, med katerimi je tudi cesta skozi Brnike proti Cerkljem in dalje proti žičnici.

Prav tako, kot skozi Brnike, bo potrebno asfaltirati tudi cesto od Cerkelj skozi Grad do spodnje postaje žičnice. Tudi tu se volivci pritožujejo nad prahom v poletnih mesecih, ki je posledica močno povečanega avtomobilskoga prometa.

Razen protiprašne obdelave cest zahteva naraščajoči avtobusni promet predvsem v Cerkljah, pa tudi druge po večjih vaseh, čimprejšnjo izgradnjo avtobusnih čakalnic. Na Krajevem uradu v Cerkljah so nam povedali, da jim je občina čakalnico obljubila že v lanskem letu, ob zdržitvi cerkljanske in kranjske občine. Pa ni bilo sredstev, kot je za marsikaj drugega nelj. Obljubili pa so jim, da bodo sredstva za zgraditev avtobusne čakalnice v Cerkljah zagotovili v letosnjem občinskem proračunu. Sprito vse večjega prometa in čakanja, predvsem v zimskem času, bi bilo to nujno potrebno. Pa tudi v drugih krajih bo treba pričeti misliti na gradnjo avtobusnih čakalnic.

SEMINAR ZA VODJE LIKOVNIH KROŽKOV
Svet za likovno vzgojo pri okraju Svetu Svobod in predvsem v Cerkljah, pa tudi drugje po večjih vaseh, čimprejšnjo izgradnjo avtobusnih čakalnic. Na Krajevem uradu v Cerkljah so nam povedali, da jim je občina čakalnico obljubila že v lanskem letu, ob zdržitvi cerkljanske in kranjske občine. Pa ni bilo sredstev, kot je za marsikaj drugega nelj. Obljubili pa so jim, da bodo sredstva za zgraditev avtobusne čakalnice v Cerkljah zagotovili v letosnjem občinskem proračunu. Sprito vse večjega prometa in čakanja, predvsem v zimskem času, bi bilo to nujno potrebno. Pa tudi v drugih krajih bo treba pričeti misliti na gradnjo avtobusnih čakalnic.

KRANJ JE DOBLJ SE ENO DRUŠTVO LJUDSKE TEHNIKE

V petek zvečer je bil v Mlekarški šoli v Črnh ustanovni občni zbor Društva Ljudske tehnike Črče, ki mu je razen številnih dijakov Mlekarške šole in domačinov prisostvovalo tudi več gostov, med katerimi

Zanemarjeno vzgojo bo moral popraviti vzgojno-poboljševalni Bom

Sest mladih fantov je moralo stopiti v preteklih dneh pred mlađinski senat Okrožnega sodišča v Ljubljani. Dome so vse iz naše Gorenjske in njih starši — sami delovni ljudje — niso imeli nikoli opravka s kazenskim sodiščem. — Najmlajši je določil komaj 16 let, ostali pa se tudi niso dosegli polnoletnosti, le eden iz te dneščine ima za seboj že 20 let. Njihov imen ne navajamo, sicer je pa njihova zgoda dovolj zgovor na — žalostno. Pantje so namreč ustvarjali tatinsko skupino, ki je v zadnjih dveh letih kredila po kopališčnih kabinih, po tovarniških in gospodinskih skladališčih, po trgovinah in garazeh, pa tudi po zasebnih hišah svojega okolja in celo planinski domovi niso bili pred njimi vsemi. S tolikom številom tatinskih podvigov se v zadnjih letih pač ni postavila nobena podobna skupina pred sodiščem v Ljubljani — tako je ugotovil predsednik mlađinskega senata.

Otočba javnega tožilca je to žel potrdila. Naštevala je tatvine v tem predmetu za predmetom, ki so izginjeli lastnikom v teh krajih in šele po preteku 2 let so prišli dolgorstrežem do živega. Vrednost ukradenih predmetov je znašala okoli 500.000 din. V roke raznih mladoletnikov so padali fotografski aparati, dvokolesa, radio-aparati, zapaste ure, denarince, ročne torbice, smuči, športni jogiči, brivski aparati, veterni plastični steklenice z alkoholno pijaco, čepice, čevlji, perilo, domača in tujavljiva in številni drugi predmeti za vsakdanjo rabo. V zapri prostore so vlamljali ali pa so jih odpirali z vitrini, v skledišča so vdi-

Mislimo, da je bilo treba to zgodbo zapisati, čeprav je tragobna. — Sredi trdega dela za preobrazbo naše družbe in njen dvig ne smemo pozabljati, da smo za našo mledino dolžni storiti vse za njenmo zdravo bodočnost in posredovali vso skrb za njen pošteno vzgojo.

iz naših krajev

S foto kamero...

PRED VOLITVAMI V NOVA VODSTVA OSNOVNIH ORGANIZACIJ ZK V BLEJSKI OBČINI
V občini Bled so osnovne organizacije Zveze komunistov pripravljajo na volitve novih vodstev, sekretarijat ter sekretarjev. Za to priložnost bodo po vseh krajih izvedli konference organizacij ZK, na katerih bodo razpravljali o doseganjem političnem delu ter o nalagah. Konference se bodo v vseh krajih zvrstile 1. in 2. februarja medtem ko so volitve že izvedli minuli pondeljek na Selu in na Rečici. Občinski komite je že obravnaval predloge kandidatov za člane sekretarijatov, posebej pa je razpravljalo o možnostih združitve obec osnovnih organizacij v Zgornjih in Spodnjih Gorjah. To vprašanje bodo v prihodnje proučili na posebnem posvetovanju obec sekretarijatov. Zaenkrat pa bodo še volili vodstva v vsaki organizaciji posebej.

-an

TEČAJ ZA KNJIŽNIČARJE TUDI V GORNJEVASKI DOLINI

Medtem ko je Svet Svobod in prosvetnih društev okraja Kranj že lani organiziral štiridnevni seminar za knjižničarje ljudskih knjižnic v Kranju za bivši kranjski okraj, pa v teh dneh pripravlja podoben seminar še za knjižničarje Gornjevaska doline, to je bivšega radovljškega okraja. Seminarje bodo pričeli konec tega meseca, verjetno v Radovljici. Tečajniki se bodo seznanili z zgodovino knjižničarstva in pomenom posemernih knjig, tako da bodo pri izbirki knjig posameznim bralcem znali res pravilno svetovati.

PREBIVALCI TRŽIČA PRECEJ BEREJO

Na zadnji seji odbora Ljudske knjižnice v Tržiču so napravili pregled del Ljudske knjižnice v minulem letu in ugotovili, da ima knjižnica skupno 7240 knjig. Lani je knjižnica izposodila 7146 knjig,

5230 ČLANOV LJUDSKIH TEHNIKE NA GORENJSKEM

Ce danes pogledamo na razvoj Ljudske tehnike na Gorenjskem in na dosegke na tehnično-vzgojnem področju, lehkog ugotovimo, da so bili v tem pogledu dosegeli lepi uspehi, tako na področju motorizacije, kmetijskega strojništva, radiotehnike, foto-tehnike, modelarstva, brodarstva in raznih drugih spremnosti s tehničnega področja. Danes na Gorenjskem že ni več kraja ali šole, kjer bi se odrasli, predvsem pa mladinci ne ukvarjala s problemi tehnike. Seveda pa nas deni uspehi ne smejo uspavati. Uvesti in izpopolniti moremo delo Ljudske tehnike v industriji, prav tako moramo izpopolniti in ospesiti tehnično-vzgojno dejavnost med mladino v šoli in izven nje, usposobliti še več kmetijskih strojnikov in traktoristov in, kar je za nas velikega pomena, izpopolniti modelarstvo in brodarstvo. Posebno skrb moramo posvetiti ustanavljanju društva Ljudske tehnike in urejanju delavnic v stenovanjskih skupnostih pod gesmom »Uredi same tako, da bomo s tem pomagali v skupnosti reševati gospodarske in gospodinjske probleme.«

Za uspešen razvoj in napredok na tem področju so vsekakor potreben primerni prostori in delavnice. V nekaterih krajih v našem okraju pa osnovne organizacije Ljudske tehnike niti toliko prostora, da bi lahko vsaj tehnično-vzgojne predmete spravili na vorno.

OO LT na Gorenjskem zajema danes 11 društev Ljudske tehnike, in sicer v Zireh, Gorenji vasi, Zelezničkih Zabunci, v tovarnah Tiskanina, Planika, Standard, pri Vodovodu, v zdravilišču na Golniku, na Blejski Dobravi in v Črnh s sedežem v Mlekarški šoli; nadalje zajema 13 AMD in to v Skofiji Loki, Zelezničkih v Kranju, Šenčurju, Cerkljah, Tržiču, Podnartu, Redovljici, Bledu, Žirovnici, Bohinjski Bistrici, Jesenicah in v Ratečah. Foto-kino klubov je sedem, in sicer v Kranju, Tržiču, Redovljici, Jesenicah, na Slovenskem Javoršku in Bohinjski Bistrici. Radio-klubi delujejo v Kranju, na Koroški Bell in na Bledu. Brodarska društva so v Kranju, Redovljici in na Jesenicah. Na Gorenjskem je tudi nekaj aeroklubov. Vse organizacije so imale lani okoli 100 pomembnejših prireditve, na katerih je sodelovalo 2700 članov.

-an

TEČAJ ZA UČITELJE PETJA

Svet Svobod in prosvetnih društev ter Sveta za šolstvo okraja Kranj, sta na zadnjih sejih sklenila, da bosta priredila v dneh od 28. januarja do 1. februarja letos tečaj za zhorovodje društvenih pevskih zborov in za učitelje petja na osnovnih šolah. Odločili so se, da bo tečaj v Tržiču, v prostorih Dijaškega doma na gradu. Nadalje so se odločili, da bodo na tečaj povabili najboljše dirigente in pevodje Slovenije, kot so Radovan Gobec, Peter Lipar, Slavko Mihelčič, Janko Pribičič in Rado Simoniti, da bi tečajniki od predavateljev dobili res sodobne napotke za učenje društvenega petja.

-an

od tega poučnik 111, leposlovnih 4911, mladinskih 1878 in političnih 246. — Lani je dobila knjižnica 430 novih knjig. Mnogo Tržičanov pa v knjižnici bera tudi dnevno časopise in različne revije.

KAJ JE S STRELSTVOM V TRBOJAH

Pretekli mesec je bil redni letni občni zbor streletske družine »Vinko Jenko« v Trbojah. — Udeležba je bila skoraj stodstotne. Na zboru je tovarni Emil Kološa načel vprejanje družinskih tekmovanj. Njemu so se pridružili še ostali člani z željo, da se najde prostor in se takoj prične s treningi. Dogovorjeno je bilo, da bodo treningi v zimskem času v dvorani prosvetnega doma.

Kaj pa načrti za prihodnje?

Letos se nameravajo vse bolj zanimati za treninge in tekmovanja.

Ceprev je bilo lani zgrajeno strelišče za malokalibrsko puško, ga niso dovolj uporabljali. Sprva so bili zelo nevdušeni, potem pa so tudi to opustili. Poleti bodo na tem strelišču tekmovanja z zrečno in malokalibrsko puško.

Strelci v Trbojih so sklenili, da bodo tudi oni prispevali 50.000 dinarjev, če bodo množične organizacije kupile televizijski sprejemnik.

Vse kaže, da bo letos streletska družina v Trbojah resnejše prijela za delo in da bodo dosegli še več športnih uspehov.

J-a

SOFERSKI TEČAJ ZA OFICIRJE JNA

AMD Kranj je v teh dneh pričel s prvim tečajem za šofere med oficirji JLA kranjskega garnizona. Tečaj bo končan konec februarja. Za tem bodo organizirali drug tečaj prav tako za oficirje JLA kranjskega garnizona.

... na Smarjetni gori pri Kranju. — V nedeljo je bila na poti na vrh procesija izletnikov od najstarejših; vse pa so imeli s seboj sanke ali smuči. Škoda le, da gostišče na vrhu Smarjetne gore ni primerne urejeno

Smarjetne gore ni primerne urejeno

... in v Savskem logu v Kranju. — Skupina rac se poigrava v ledeni Savi

LJUDJE IN DOGOĐKI KONGO ZA OKROGLO MIZO

Značilnost »okroglo« misije je tom dni prišlo v glavnem mestu kolonije v Leopoldsvilu do krvavih spopadov med domačini, ki so zahtevali svoje pravice kakor ostali. V pričelno takem položaju so se znašli predstavniki belgijske vlade in vodje političnih strank v belgijski koloniji Konga te dni, da bi se za okroglo mizo pogovorili o vprašanju, ki naj bi odločilo prihodnost te velike afriške kolonije.

Belgijski Kongo je slovel v kolonialnih krogih kot vzorna kolonija. O njej nameč po zadnjih vojnih in tudi pred njo nismo dosti slišali. Kazalo je, da so domačini zadovoljni s svojimi gospodarji, gospodarji pa, kar so to sami večkrat ponudili, da so kot očetje skrbeli za »nevredno« afriško ljudstvo. Za take razmere bi bilo tudi razumljivo, da ni bilo glasov o kakšnih uporih, nemirih ali celo gibanja za neodvisnost kakor drugod v Afriki.

Toda ta rožnata podoba je kazala na drugi strani povsem drugačne barve. — Kolonialne oblasti so v Kongu ustvarile sistem »trde rokes«, ki je v kali zaduševal vsake »spregrešne« korake. Ob tem so jim zlasti pomagali verski misijoni, ki so skrbeli zato, da je afriški človek živel v suboštvi, nevednosti in v vdanosti do kolonialnih gospodarjev, ter dajali nestete zglede take vzgoje na svojih obsežnih posestvih, ki so jih predpredli po vsej koloniji.

Zadnja leta pa tudi trda roka ni več mogla zajeziti valov,

pa so se zato odločili, da bi Kongo začeli pripravljati k neodvisnosti. Po določenem roku — predvideli so ga za 4 leta — bi se prebivalci lahko prek volivnih skrinj odločili za svojo prihodnost. V tem štiriletnem razdobju pa bi v Kongu delovala skupščina in centralna vlada, vendar bi bil njen predsednik generalni guverner.

S tem predlogom se niso strijali vodje domačinskih strank, ker je ta odmaknil neodvisnost Konga za 4 leta, medtem ko je ves Kongo zahteval čim prej. Ta odločna volja je znova prišla na dan z nemiri v oktobru in v novembru, še posebej pa ob občinskih volivah, ko je v posameznih občinah prišlo na volišča komaj 10 do 40 odstotkov volivev. Ostali so se na priporočila posameznih strank volivite zdržali ter tako jasno pokazali, kakšen je njihov odgovor na belgijske predloge. — Medtem so se na kongresu sešli tudi zastopniki štirih nacionalnih belgijskih strank ter soglasno zahtevali takojšnjo neodvisnost.

Razumljivo je, da so vsi ti dogodki sprožili v belgijskih vladnih krogih ponovno pregledovanje položaja. Odločili so se, da pokličejo vodje nacionalnih strank iz Konga na razgovore za okroglo mizo, da bi se do končno sporazumeli o bližnjih usodi Konga. Sicer ne moremo pričakovati, da bi Belgiji v vsem popustili, a kaže — da se tudi zadnja »velika kolonija« z veliko naglico blža dnevu, ko se bo pridružila tistim afriškim deželam, ki so že dosegli svoj veliki cilj — neodvisnost.

JELO TURK

Izida CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor — Direktor S. Beznik — Odgovorni urednik Vojko Novak — Tel. uredništva 475 — Uprava 397 — Tekoči račun pri Komunalni banki v Kranju 607-70-1-135 — Izjava ob ponedeljkih, sredah in sobotah — Letna naročnina 900 dinarjev, mesečna 75 din

OBVEŠČEVALEC

MALI OGLASI

Prodam plemensko svinjo 9 tednov brej in sani. Ljubno 13. Podnart. 226

Vprezne sani, 4-sedežne, malo rabljene, ugodno naprodaj. Remec, Radovljica - Lancovo 5. 227

Zadružna hranilnica in posojilnica v Radovljici sprejme dva usluženca s srednješolsko izobrazbo. Pieča po uredbi. Nastop takoj. Ponudbe oddati na naslov hranilnice. 187

AMD Senčur organizira tečaj za mopediste. Prijeve sprejemata trgovina »Krvavec« do 19. jan. 1960. 185

Prodam 3 prališča, težke po 50 kilogramov. Podbreze 101, Duplje. 209

Komisija za sklepanje in odgovodovanje delovnih razmerij Tekstilne tovarne »INTEKS« v Kranju sprejme visokokvalificiranega kurjača za mehanizirano kurjenje visokotlačnega parnega kotla in 2 kvalificirana električarja. Interesenti naj se zglašajo nejkasneje do 31. januarja 1960 v Inteksu v Kranju. 213

Izgubil sem delovno obleko od Oljariča v Britofu do Tupalič. Poštenega najditelja prosim, da jo vrne. Edvard Dolenc, Prešernova 10, Kranj. 222

Pozor! Osebo, ki je v mestnem arhivu v Kranju vzel čisto stekleni topomer (R in C) prosim, da ga takoj vrne. Edvard Dolenc, Prešernova 10, Kranj. 223

Prodam posamezne dele za Vespa ali Lambretto. Naslov v oglašnem oddelku. 224

Prodam motorno kolo »Lambretto« 125 ccm, odprto. Naslov v ogl. oddelku. 225

Dam 30.000 din nagrade osebi, ki mi preskrbi 2-sobno stanovanje v Kranju ali okolici. Ponudbe oddati v ogl. odd. 240

Upokojenka išče prazno sobo v Kranju ali okolici. Ponudbe oddati v oglašni oddelku pod šifro »Nujno«. 241

Iščem stanovanje na Jesenicah ali okolici Jesenice. Dam nagrado 20.000 din. Naslov v oglašnem oddelku. 242

Nudim brezplačno stanovanje in hrano tovarniški delavci. Ostalo po dogovoru. Prelek Jože, Srednje Bitije 13, Zabnica. 243

Iščem cementarja, izučenega ali priučenega, oziroma fanta, ki bi se hotel priučiti te obrti. Naslov v oglašnem oddelku. 244

Iščem dekle, ki bi pomagala po službi. Naslov v oglašnem oddelku. 245

50.000 din nagrade dam tistemu, ki izseli brezvestnega šoferja oseb. avtomobila Volkswagen z začetno številko 150...?, ki je podrl mojo ženo, dne 12. decembra 1959 ob 19.10 zvečer na Laborah pri Kranju ter na to pobegnil. Šofer je ob nesreči izgubil ogledalo od avtomobila; let-to se nahaja na TNZ Kranj. - Kozelj Franc, Cesta Staneta Zagarija 41, Kranj. 246

Izgubil sem usnjeno rokavico od Galanterije do kina »Storžič«. Poštenega najditelja prosim, naj proti nagradi vrne na naslov: Jože Hvasti, Bičkovica 5, Kranj. 247

Fiat 600 odličen takoj prodam. Informacije pri Franceljnu na dvorišču restavracije »Jelena«, Kranj. 248

Kupam stare železne lonce za kuhanje v kmečki krušni peči. Naslov v oglašnem oddelku. 249

Izgubila sem denarnico dne 18. januarja od Kamnoseka do Zlatega polja pri Kranju. Poštenega najditelja prosim, naj proti nagradi — 5000 din — vrne v oglašnem oddelku. 250

Na oddelku za notranje zadeve OLO Kranj se hranijo naslednja zasečena kolesa:

Ogrodje moškega turnega kolesa, znamke »Eterna«, številka 212949, pleskano s srebrno bronzo barvo. Ugotovljeno je, da je bila prvotna barva zelen, blatnika izredno široka, nosilci blatnikov močni, napravljeni iz pločevine.

Ogrodje moškega turnega kolesa neznanne znamke, verjetno »Partizan«, št. okvirja 61082, temno plave barve, na spoju ogrodja pod sedežem je ogrodje varjeno, sprednje spojke ogrodja so kromirane, v zadnjem kolesu je torbedo, v katerem je ključavnica.

Zensko kolo italijanskega izvora, št. okvirja 19037, sedaj neboje plave barve. Ugotovljeno je, da je bila prvotna barva rdeča, poznej temnoplava, blatniki kromirani, zavore ročne, obroči kromirani, prednji plašč nov znamke »Pirelli«, sedež iz trdrega rjavega usna.

Oškodovanci, ki previdijo, da so kolesa njihova last, naj se zglašijo na oddelku za notranje zadeve OLO Kranj, soba št. 11, kjer si bodo kolesa in ostale dele ogledali.

Izpisane oddelka za notranje zadeve

UPRAVNI ODBOR ZAVODA ZA ZAPOSLOVANJE INVALIDNIH IN DRUGIH OSOB NA JESENICAH razpisuje sledenja prosta delovna mesta:

1. RAČUNOVODJA

2. VODJA DELAVNICE KOVINSKE GALANTERIJE

Pogoji: pod 1 srednja strokovna izobrazba z vsaj 3-letno prakso, pod 2 VK orodjar z najmanj 3-letno prakso. — Plača po pravilniku o plačah.

Prijave je poslati na naslov: Upravni odbor Zavoda za zaposlovanje invalidnih in drugih oseb na Jesenicah, Titovala 14, nejkasneje do 10. februarja 1960.

Obveščamo cenjene stranke, da ima **NAROČNIKI ODELK** ČP »Gorenjski tisk«, Kranj odselej zaradi preseleitve v druge prostore telefonsko številko 397 in ne več 190.

UPRAVNI ODBOR PROJEKTIVNEGA PODJETJA V KRAJU razpisuje delovno mesto računovodje. Pogoji: Ekonomski srednja šola s 5-letno prakso v računovodstvu. Plača po tarifnom pravilniku podjetja. Nastop službe takoj. Pisemne ponudbe pošljite na upravni odbor podjetja do 31. I. 1960.

OBLETNICA SMRTI

Dne 23. januarja 1960 bodo minila tri leta, polna žalosti, odkar je v cvetu mladosti dotrpele predobro sreči in je naša mir najina 22-letna hčerka, edinka

EVA DOLINŠEK
medicinska sestra

Odkar je odšla, sva ostala sama in življenje nama je težko.

Vsem, ki ste jo ohranili v lepem spominu, hvala.

Obvestilo

Plačevanje dela stanařine hiš v državljanski lastnosti

Odsek za komunalne zadeve pri ObLO Kranj opozarja vse lastnike stanovanjskih hiš na območju občine Kranj na »Odllok ObLO Kranj o plačevanju dela stanařine hiš v državljanski lastnosti na poseben tekoči račun pri Komunalni banki Kranj«. Po določbah tega odloka so lastniki hiš dolžni odvajati KB Kranj 25% najemnine od stanovanj in samskih sob oddanih v najem in sicer toliko časa, da se nabere na tekočem računu znesek, ki ustreza dvoletni najemnini za oddano stanovanje. Višina zneska, ki ga morajo lastniki hiš odvajati na bančni račun bo razvidna iz odločbe o določitvi najemnino za oddano stanovanje, katere bodo prejeli najemniki in lastniki stanovanj še v teku tega meseca.

Poleg tega so hišni lastniki dolžni odvajati občinskemu kreiditnemu skladu celotno consko razliko, katere višina je razvidna iz odločbe.

Znesek je oddajati na bančni račun KB Kranj št. 607-70-6779. Na hrbtni strani položnice je treba napisati: 25% najemnine in 3% conske razlike za stanovanje v hiši, ulica, vas in hišna številka.

Istotako so lastniki v najem oddanih lokalov dolžni od najemnine za poslovne prostore odvajati na navedeni bančni račun KB Kranj 5% celotne najemnino za Stanovanjsko skupnost. Na hrbtni strani položnice je označiti: 5% od najemnino za poslovne prostore.

Ker je za nepravočasno odvajanje predvidena kazen do 50 tisoč dinarjev, opozarjam vse lastnike na pravočasno odvajanje določenega dela najemnino.

Odllok je bil objavljen v Uradnem vestniku okraja Kranj, št. 29 dne 14. decembra 1959.

Odsek za komunalne zadeve ObLO Kranj

S seje Okrajnega ljudskega odbora Kranj

(Nadaljevanje s 1. strani)

pa so v povojnih letih klub nekoliko zastarelim oblikom vidni in jih ni mogoce zamikati.

Klub teh splošno ugotoviti pa moramo ponovno podariti potrebo po uvajanju sodobnejših oblik dela. Da so naša društva doslej res preveč vzdržala na klasičnih amaterskih dejavnostih, to se odraža predvsem v številu sekcij društev.

Leta 1956 so imela društva na prireditvi 21 sekcij, leta 1958 pa že 234. Tudi s številom vključenih članov ne moremo biti zadovoljni. Od

skupnega števila 8391 članov je 3412 delavcev in uslužencev, kar je od skupnega števila 34.000 zaposlenih na Gorenjskem konj 7,9%. To je dokaz, da je bila doslej skrb sindikatov za svoja društva premajhna, na drugi strani pa da so Svobode in kulturno-prosvetna društva z gojiljivo izključno klasičnih oblik kulturno-prosvetnega amaterizma odvračala delovne ljudi iz svojih vrst, saj so Svobode priznavale za svoje člane samo tiste, ki so aktivno delali v eni izmed sekcij društva, tisti pa, ki se iz kakšnihkoli razlogov niso mogli vključiti v delo sekcij, so bili le njihovi podporni člani. Delo naših društav je bilo doslej vse preveč zaprto vase, obrnjeno navznoter ni dopuščalo širine, kar je imelo za posledico, da niso našli podpore niti pri sindikatih, ki bi morali biti najmočnejši rezervoar kadra za Svobode.

Drug problem, ki ga kaže ometi, je ta, da razpolagajo kulturno-prosvetna društva z delo slabimi materialnimi pogoji. Samo 15 društav ima svoje prostore v domovih Svobod in prosvetnih društav ter 18 v dvoranah zadružnih domov, vsa ostala pa gostujejo v najetih prostorih, 28 celo v prostorih, ki sploh niso primerni za kulturno-prosvetno delo. Pa tudi mnoge izmed dvoran, ki jih društva imajo, so v takem stanju, da ljudi bolj odbijajo kot privlačujejo. Zato se ni čuditi, če se ljudje zatekajo raje v kinematografe in celo v gostilne. Tega se zavedajo tudi društva sama, zato so med drugim spremeli tudi sklep, da jih v varstvo sprejmejo posamezne šole ali celo razredi, kar bo za učence tudi velikega vzgojnega pomena. Pokrajinski muzej z Gorenjsko, oziroma njegov oddelok za NOB, je pri zbiranju in obnovi dokumentov naše preteklosti odigral pomembno vlogo za gradnjo kulturnih dvoran.

Tudi delom, predvsem pa z vlogo glasbenih šol se ne moremo biti zadovoljni. Glasbene šole bi morale razširiti svojo dejavnost z odpiranjem oddelkov za odraščanje in drugi dnevniki, ki bodo odločljivo vplivali na razvoj obrazovanja v družini. Uspešnost tega dela se bo pokazala predvsem v pomoči centru za napredek gospodarstva v občinah, servisnim službam, stanovanjskim skupnostim in splošno-izobraževalnim šolah pri uvajanju gospodinjskega pouka.

Druga točka dnevnega reda dažanje je bilo poročilo o preblemniku vojaških vojnih invalidov in udelenec Nov. Vojaškim vojnim invalidom, njihovim družinam in družinam padlih borcev daje naša družba poseben poudarek. Temelj tega varstva so bili sicer ustvarjeni že v ljudski revoluciji, po osvoboditvi pa so bili kmalu ustanovljeni.

Pri ugotavljanju problemov vojaških vojnih invalidov in udelenec Nov je treba upoštevati predvsem naslednja tri dejstva:

1. da udelenec Nov trpe zaradi poškodb in izrednih naporov, ki se često odražajo tudi na njihovi delovni sposobnosti;

2. kot udelenec Nov so mnogi prekinili šolanje, zapustili svoje strokovno delo in poklice, po osvoboditvi pa prevzeli razne odgovornosti in s tem predstavljajo najmočnejši rezervoar kadra za NOB;

3. zaradi novih dolžnosti, ki so jih morali opravljati po osvoboditvi, niso mogli nadaljevati prekinjeno šolanje, niti delati tisto, za kar so bili kvalificirani, čeprav bi večina rada nadaljevala študije ali delala v svojem poklicu.

Skrbi za vojaške vojne invalide in udelenec NOB je zato treba v prihodnje posvečati še več pozornosti. Priznanje posebnih pravic zaradi udelenec NOV ima predvsem ta cilj, da udelenec NOV ne pridejo v neenakopravni položaj z drugimi, ki so bili v drugačem položaju glede možnosti pridobivanja kvalifikacij in ki niso izpostavljeni zdravstvenim posledicam.

Na seji so sprejeli o tem vrsto sklepov, med drugim tudi, da mora oddelek za državljene službe pri OLO v bodoče posvetiti posebno skrb poklicnih rehabilitacij oziroma prekvalifikacij udelenec NOV, ki so slabega zdravia in pokrena vse potrebno, da dobijo ustrezno zaposlitev, in da morajo občinski ljudski odbori prizaviti poročila o problemati vojaških vojnih invalidov in udelenec NOV v občini in jih predložiti ljudskim odborom v obravnavo.

ZADNJI

SPORTNI REZULTATI

• V drugem kolu zvezne hokejske lige sta se Ljubljana in domača Crvena zvezda razšli v Beogradu z neodločenim izidom 4:4.

• Olimpijski kandidati ZDA v bitrostrem drsanju so imeli te dni tekmovanje na olimpijski stezi. Nastopilo je okoli 40 drsalcev.

• V tekmovanju za pokal evropskih košarkarskih prvakov je Ljubljanska Olimpija na Dunaju premagala Union Bergberg s 84:83.

Nezgode

• M. K., 71-letna upokojenka iz Skofje Loke je padla in si poškodovala desno roko v ramenskem sklepu.

• Kolesar S. A. iz Kranja je 18. januarja trčil s kolesom ob avtobus in dobil težje poškodbe na glav. Prepeljan je bil v ljubljansko bolnišnico.

• M. M. iz Kranja je padel pri sanjanju in si prebil zgornjo ustno.

• A. P. iz Kranja si je pri sanjanju zlomil levo nogo.

• Prav tako si je pri smučanju F. K. iz Majčič zlomil roko.

KINO

IZSTAVLJANJE FILMOV

STORŽIČA, Kranj: 20., 21. in 22. januarja ob 15., 17.4

Z obiska po šolah na Gorenjskem

Šolska telesna vzgoja: Ocena rezadostno

Na prvem mestu pri šolski telesni vzgoji je treba omeniti akcijo za pridobitev zemljišč za šolska igrišča in urejanje telovadišč. Na obisku po šolah smo opazili različna prizadevanja v tem pogledu. Lahko govorimo o izredni požrtvovanosti in največji pripravljenosti, pa tudi o zaniknosti pri reševanju tega vprašanja. Ponekod so upravitelji šol prizadevali odstopiti za telovadišče tudi del svojega zelo majhnega vrtička, drugje pa je pri 2.000 kvadratnih metrib šolskega vrta komaj 100 kvadratnih m igrišča. Nekateri so napeli vse sile in pridobili za šolsko telovadišče lepe prostore v neposredni bližini šole, drugod so šolsko zemljišče pri šoli zazidali in ostali brez priročnega igrišča. Lepo je, če so pri šoli dobro urejene gospodarske naprave, vendar je nujno potrebno tudi urejeno šolsko telovadišče. Nekateri odrivajo igrišča daleč od šole, kot da je to nekaj, kar s šolo nima nikake zveze. Ponekod naredijo tisoče udarniških ur, druge telovadba ni mogoča, ker je na šolskem travniku nekaj samokolnic, razmetano kamenje itd.

Od 126 šol na Gorenjskem jih je danes že 90 odstotkov, ki imajo zagotovljena zemljišča za telovadišča. To je le napredok, posebno še, če primerjam z letom 1957, ko je imelo zemljišča zagotovljena le 25 odstotkov šol. Najbolj pereči primeri v tem pogledu so v hribovskih šolah, kjer skoraj ni ravnega sveta. Tu se bodo morale za ureditev šolskih telovadišč v večji meri zanimati tudi občine, ker so šole same včasih brez moči.

»Kje bomo imeli danes telovedbo? so spraševali otroci učitelje. «Ven ne moremo, ker je slabo vremensko.«

»Kdaj bomo dobili telovadnico, kdaj primerno šolsko igrišče za razne športne igre?«

Vse to po vprašanju na marsikateri šoli na Gorenjskem, ki jih poslavljajo otroci svojim učiteljem.

»Zakaj niso pri novi šoli napravili še telovadnice?«

Nihče ne ve nič točnega odgovoriti. Vsi se izgovarjajo na enega ali drugega, toda pravega odgovora nima. Treba bo začeti drugače. Saj je danes telesna vzgoja v šolah enakovreden predmet ostalem. Premalo smo ji dosedaj posvetili pozornosti, zato je stanje telovadic in športnih igrišč pri šolah, razen nekaj izjem, prev porazno.

S tem namenom, da ugotovimo, kakšno je dejansko stanje danes, smo obiskali nekaj šol na Gorenjskem, imeli razgovore z učitelji telesne vzgoje itd. Marsikateri zanimali smo videli in veliko smo tudi slišali.

Spoštna ugotovitev je bila ta, da večina šol nima telovadnice, ali pa gostujejo v dvorani, kjer se vrste tudi ostale prireditve te ali

one organizacije. Nekje nimajo ob lepem vremenu tudi primerenega prostora za telovadbo na prostem. Se in še bi lahko ugotovljali posojljivosti. Najbolj žalostno pa je dejstvo, da tudi pri novih šolah, ki so jih zgradili pred nedavnim ne najdemo niti malo prostora za telovadbo. Zgovoren primer so Dražgoše.

Sedaj pa poglejmo, kaj smo ugotovili in kaj si prizadevalo posamezna vodstva šol in krajevnih organizacij, da bi zboljšali stanje telesne vzgoje na naših šolah.

Osnovna šola v Begunjah nima telovadnice niti letnega telovadišča. V zadnjem času je uprava šole stopila v sodelovanje s podjetjem Elan in bodo za poletni čas izpraznili malo barzen v Begunjah in ga tako prizbiljali tudi učencem šole, predvsem neplavalcem.

Na Bledu obe šoli uporabljata vse nepravne in prostore TVD Partizane. Šoli sami nimata niti prostorov niti potrebne opreme. Pouk telesne vzgoje je zelo okrnjen. Uporabljajo pa le nekatera zasniva telovadišča. Na Blejski Dobravi imajo pouk telesne vzgoje samo tekrat kadar je lepo vreme. Šolska telovadnica je zaradi splošne uporabe v samem kraju popolnoma neprimerna za redno šolsko

KONČANO
MLADINSKO PRVENSTVO
NA RAVNAH

ODOBKARSKI TROBOJ

Pretekli teden so se srečale na Gimnaziji v Kranju odborštarske ekipe Iskre, Ekonomiske srednje šole in Svobode. V prvem tekmi je Svoboda odpravila brez težav Iskro v dveh zaporednih setih. Nato je po trdem boju premagala še Ekonomsko šolo in tako v troboju zasedla prvo mesto. Druga je bila Iskra, medtem ko je Ekonomsko srednja šola iz neznanih vzrokov odstopila.

Maja

telesno vzgojo. Društva, ki imajo razne prireditve v njej, jo stalno puščajo v neredu. V načrtu imajo na Blejski Dobravi, da bodo blizuji travnik pri šoli kmalu preuredili v leto telovadišče.

V Bohinjski Beli v žoli nimajo telovadnice, pač pa bodo zgradili leto telovadišče pred Mladinskim domom. Pri gradnji bodo sodelovali tudi pripadniki JLA. Tudi tu morajo uporabljati v slabem vremenu kar rezred za telovadnico.

Malo boljše stanje je v Bohinjski Bistrici, kjer šola uporablja telovadnico tamkajšnjega Partizana. Telovadnica pa je nujno potrebna večjih popravil, tako da se bo pouk telesne vzgoje še naprej nemoteno razvil.

V Cerkljah v kranjski občini imajo zasilno telovadnico. Ce pa bi sedanje telovadišče vsaj malo uredili, potem bi bilo tudi to primerno za vadbo.

Sportna društva se precej poslužujejo šolskih telovadnic

na telovadnici je v načrtu. K sreči ima šola svoj travnik, ki je zanesljiv kar primeren za telovadbo.

V Dupljah je spet nove šole brez telovadnice. Vseeno bodo tu veliko telovadišče na prostem do končno uredili. V slabem vremenu pa pozimi pa imajo telovadbo v gospodarskem domu, ker tudi ni prav primerno. Isto ugotovitve veljajo tudi za šolo v Gabru nad Skofjo Loko.

V Goričah vasi imajo šolski otroci redno telovadbo v domu Partizana. Telovadišče ob domu je že neurjen. S skupno akcijo šole in društva Partizan bodo tudi to uredili. Seveda pa je tu še druga težava, nimajo niti strokovnega učitelja za telesno vzgojo, kar ni slučaj samo na tej šoli. Na splošno smo ugotovili, da po šolah primanjkuje tudi strokovnega keda. Saj na večini šol poučujejo telesno vzgojo kar rezervniki, ali pa imajo za to nastavljenega honorarnega telesnovzgojnega dela.

V Goričah v kranjski občini je šola brez telovadnice in brez vsekega igrišča, tako da je tu pouk telovadbe onemogočen. Vseeno pa imajo možnost, da zgradijo igrišče z gospodarskim domom v Goričah.

Šola v Gorjeh je prev tako brez lesnih telesnovzgojnih neprav.

Uprava šole je sklenila, da bo sodelovala s TVD Partizanom. Kako v mnogih drugih krajih je želostno to, da tudi tu služi telovadnica mnogim drugim potrebam. Skratka niti zadovoljivem higieniskem stanju.

V Gorjehu imajo telovadno kar v učilišči. Imajo pa lepo okolico, kjer bodo lahko v kratkem uredili telovadišče. V Hotavljah šola gostuje v zadružnem domu. Lahko pa uporabljajo za telovadišče prostor pred domom. V Hrušici nad Jesenicami nimajo prav nobenih prostorov niti pogojev za pouk telesne vzgoje.

V Javorjeh nad Škofjo Loko bo-

do mali vodnjak spremeni v bezen. Uredili pa bodo tudi igrišče za odbojko in roket.

Telovadba na osnovni šoli v Kovaču je prev v neugodnih pogojih.

Sportna društva se precej poslužujejo šolskih telovadnic

Tu imajo lep prostor, kjer urejujejo telovadišče, medtem ko so igrišče za roketom uredili s prostovoljnim delom. Prostore, ki jih sedaj uporabljajo mladinci, pa bodo kmalu preuredili v telovadnico.

Ko smo ugotavljali, da imajo skoraj vse osnovne šole športne objekte v zelo slabem stanju ali pa jih sploh nimajo, smo ugotovili, da je pri gimnazijah in nekaterih strokovnih šolah stanje le nekoliko boljše, čeprav še ne povsem zadovoljivo.

Lepo imajo urejen pouk na kranjski gimnaziji, kjer imajo celo dve telovadnici in v njej gostujejo celo razna športna društva. Prav tako je na gimnaziji in na osmestki na Jesenicah. Za izmenične ne zaostaja Srednja tehnična tektstilna šola, saj je z novim šolskim poslopjem dobila tudi sodobno urejeno telovadnico, katere se poslužujejo tudi druge šole in celo športne društva. Slabše pa je stanje s telovadbo na osmestki Lucijanom Seljakom v Stražišču. Tu učenci gostujejo v telovadnici Partizana Stražišče. Težave imajo tudi v tem, ker telovadnico ob nedeljah uporabljajo za plesne vaje.

Saj v Gorjeh je prev tako brez lesnih telesnovzgojnih neprav. Uprava šole je sklenila, da bo sodelovala s TVD Partizanom. Kako v mnogih drugih krajih je želostno to, da tudi tu služi telovadnica mnogim drugim potrebam. Skratka niti zadovoljivem higieniskem stanju.

Za pouk telesne vzgoje so pripravljani tudi učenci Industrijske kovinarske šole Iskra iz Kranja. Prav tako je na gimnaziji in na osmestki na Jesenicah že izveden v 41 družinah, le v Mošnjah in Dovjem-Mojsstrani ga niso uspeli izvesti. V tem mesecu bodo občinske streške skupščine še v Radovljici, na Bledu, in v Škofji Loki, medtem ko sta bili v Kranju in na Jesenicah že izvedeni. Okrajna skupščina pa bo 28. februarja v Kranju. Nadalje so ugotovili, da so Streške družine na Gorenjskem v minulem letu porabile preko en milijon svintenih kroglic za zračne puške, kar ni malo, oziroma je dokaz, da je bilo njigovo delo uspešno. Sprejeli so tudi proračun za letošnje leto v višini 1 milijona 600 tisoč dinarjev. Ce pomislimo, da je na Gorenjskem v 43 streških družinah 4500 aktivnih članov, potem lahko ugotovimo, da streška organizacija troši najmanj finančnih sredstev na posameznika od vseh ostalih vej športa na Gorenjskem. Nadalje so še sklenili, da bodo ustavili občinske streške odbore še v Tržiču, v Bohinju, v Zireh in v Zeleznikih, do junija letos.

VESTI

SKOKI NA 50-METRSKI SKAKALNICI V PLANICI

V nedeljo, 17. januarja so bile na 50-metrski skakalnici v Planici medklubske tekmbe v smučarskih skokih, ki se jih je udeležilo nad 30 tekmovalcev. Zmagal je Slišnik z Jesenice, 2. Gorjan (Triglav Kranj), 3. Ročelj Ljubljana).

VRHANOV SMUK NA JEZERSKEM

V nedeljo, 17. januarja je domači smučarski klub priredil tradicionalni Vrhovan smuk, ki so se ga udeležili še smučarji z Jezerskega. Najboljši čas je dosegel mladinec Frantar, član mladinske drž. reprezentance.

TEKMOVANJE ZA »ZLATO PUŠČICO«

V minulem tednu so vse streške družine na Gorenjskem pričele s tekmovanjem z zračnimi puškami za »Zlato puščico«. Najprej bodo družine izvedle družinska prvenstva in tisti, ki bodo na teh tekmovanjih dosegli predpisano normo, se bodo lahko udeležili še občinskega prvenstva za »Zlato puščico«, na kar se bodo zmagovalci lahko udeležili še okrajnega prvenstva, na katerem bo zmagovalce prejel najvišje streško prehodno odlikovanje Gorenjske — »Puščo narodnega heroja Iva Slavca-Jokla« ki ga je lani osvojil Bojan Svetlin iz Javornika pri Jesenicah. Zmagovalci okrajnega tekmovanja se bodo udeležili še republikega prvenstva, ki bo aprila letos v še nedoločenem kraju v Sloveniji.

1 MILIJON KROGLIC SKOZI ZRAČNE PUŠKE

V četrtek popoldne je imel Okrajni streški odbor Kranj svojo redno sejo, na kateri so razpravljali in sklepali o letošnjih občinskih zborih in pri tem ugotovili, da so bili uspešno izvedeni v 41 družinah, le v Mošnjah in Dovjem-Mojsstrani ga niso uspeli izvesti. V tem mesecu bodo občinske streške skupščine še v Radovljici, na Bledu, in v Škofji Loki, medtem ko sta bili v Kranju in na Jesenicah že izvedeni. Okrajna skupščina pa bo 28. februarja v Kranju. Nadalje so ugotovili, da so Streške družine na Gorenjskem v minulem letu porabile preko en milijon svintenih kroglic za zračne puške, kar ni malo, oziroma je dokaz, da je bilo njigovo delo uspešno. Sprejeli so tudi proračun za letošnje leto v višini 1 milijona 600 tisoč dinarjev. Ce pomislimo, da je na Gorenjskem v 43 streških družinah 4500 aktivnih članov, potem lahko ugotovimo, da streška organizacija troši najmanj finančnih sredstev na posameznika od vseh ostalih vej športa na Gorenjskem. Nadalje so še sklenili, da bodo ustavili občinske streške odbore še v Tržiču, v Bohinju, v Zireh in v Zeleznikih, do junija letos.

R. Daneel se je nasmehnil. Grimasa je bila nenadna in neavadna. Ustnice so se mu zavihale navzgor in okrog vogalov se je koža nabrala v velike gube. A smejala so se samo usta, ves obraz pa je bil nespremenjen.

Baley je odkimal: »Ne bodi hud, R. Daneel, toda nasmešek te ni niti malo polepel.«

Zdaj sta bila že pri vhodu. Druga za drugim so ljudje mali kovinske žetone za večerjo v zarezo ob vhodu. Nekdo je bil izračunal, da more dobro urejena kuhinja nahraniti v eni sami minutni dvesto ljudi in da pri tem ne pride do neredov, do prehranja in neenakih porcijs. Izračunali so tudi, kako dolga vrsta je potrebna za maksimalno uspešnost in koliko časa gre v izgubo, če kdo zahteva posebni obrok.

Zaradi tega je veljalo za grobo kršenje lepega obnašanja, če je kdo na tak ali drugačen način izigraval kuhinjske zakone. Ljudje so vedno negovali, če je kdo zahteval osebno postrežbo, kakor sta to storila zdaj Baley in R. Daneel, ko sta pokazala džurnemu reditelju posebno dovoljenje.

Jessie, ki je bila prej dietetski asistent, je to pojasnila Baley.

—Takšna posebna dovoljenja nam vse zamešajo, je rekla. —Ponovno moramo preračunavati, koliko hrane gre v posebni obroku in koliko inventarja smo ob tem uporabili. Potem je treba napisati o tem še posebno poročilo. Razen tega moramo vedno primerjati poročila iz vseh Sekej, da lahko ob vsakem času kontrolliramo zaloge hrane. Vsak teden moramo pisati posebno tedensko poročilo. In če prekorači mejo, si vedno sam krit. Nikoli kritiva ne zadene Mestno upravo, ki izdaja posebna dovoljenja vsem svojim sorodnikom in njihovim prijateljem. Ce pa rečemo, da nimamo v kuhinji nič razen menuja, pa vpijejo. In vedno se znašajo na strežno osebje...«

Baley je torej natančno vedel kako in kaj, zato je tudi razumel, zakaj ga je strežnica tako strupeno pogledala. Hitro je zapisala nekaj podatkov. Matično sekcijo, poklic, vzrok, zakaj se hrani v drugi kuhinji (tu je Baley dejal, da zaradi »službenih opravil« — zares neprizeten razlog, toda brez prigovora sprejet). Potem je z jaznimi krečnjaki zložila listek in ga dala v posebno skrinjico. Elektronski sektor je sprejel listek, ga pregledal in sporočil informacije naprej.

Strežnica se je obrnila k R. Daneelu.

Baley je vedel, da prihaja zdaj najhujše. Rekel je: »On je moj prijatelj iz drugega Mesta.«

Isaac Asimov

25

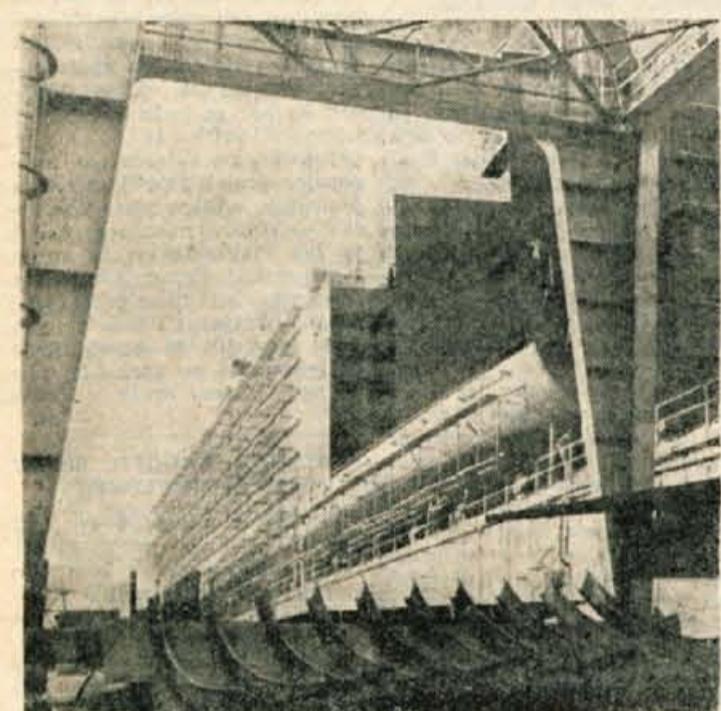
Jeklene kletke

»Več kot milijon« je odvrnil R. Daneel

Gradnja ladje

Nekaj je bila gradnja ladij kasenoščen posel: človek je izdeloval delo ali spojil nekaj vej, se od obale odrnil z dolgo palico in, če mu je bilo sreča mila, prispel tja, kamor je nameraval. S časom pa je ladjevi graditev napredoval, proizvodni proces izgradnje plovnega objekta je postajal vse bolj zamoten. Danes ladjo gradi nekaj tisoč ljudi, mnogi izmed njih se med seboj niti po poznavajo. Stroški sestavnih delov ladje nihajo ne presteje. Teža pa znaša nekaj tisoč ton materiala. Na Reki, v Puli in Splitu imamo nešte največje ladjevinice in so vse tri sposobne konstruirati in zgraditi ladje, kakršne naše predvojno ladjevinice ni zmoglo. Ladjevinica »3. maj« na Reki je največja in je prva pričela graditi prekoceanske ladje.

Ko se pojavi domači ali inozemski kupec, najprej postavi zahtevo: »Potrebna mi je takšna ladja, za te in te namene, takšne velikosti, takšne tonaze, s tem in tem pogon-

V LADJEVINICI

skim sredstvom, nosilnosti te in te...« V steklom vetrin v »3. maju« si lahko ogleda različne modele ladij in izbere enega izmed njih po svojih potrebah. Če je kupec še nadalje zainteresiran, je na vrsti projektna pisarna. Tu napravijo novi načrt tako imenovan generalni, ki je zelo natančen, in sicer v merilu 1 : 100. Tu ustvarjajo prihodnje linije plovnega objekta, od katerih zavise vsi deli ladje, njena stabilnost in brzina ter njegov estetski videz. — Od teorije je treba prejeti k praktičnemu delu. Dimenzije in osnovne karakteristike ladje posljejo ladjeviniku inštитutu, kjer po nečetnih graditev izdelajo model iz voska. Oddelek za ladjsko strukturo je zadolžen za delo na jekle-

Zerjavi te predmontirane dele prenašajo na navoz, kjer počasi rastje ladja. Tu gre delo spet po vrsti delavci na navozu pridržajo, ne dele in jih vgrajujejo v trup ladje. Daleč od navozu, v male delavnici, dve delavci gradita miniaturno ladjo, ki bo kognje krasila vitrino v upravi ladjevinice. Vse je tako kot na originalu, samo manj posmjanjano. Montiranje krmila in montiranje strojev in nadgradnje pristevajo že kasnejšim fazam gradnje ladje. Sledijo zadnje kontrole. Dolga je še pot do poizkusne vožnje, dosti je še dela.

Ce bi en človek gradil prekoceansko ladjo in bi pri tem znal opravljati vsa dela, ki so potrebna

pri gradnji ladje, bi za ta posel porabil polna štiri stoletja.

Mednarodna filatelistična razstava

V prvi polovici letašnjega septembra bo v Varšavi mednarodna filatelistična razstava kot osredinja prireditve v okviru proslej 100. letnice prve poljske poštne znamke.

Udeležbo je prijavilo doslej 34 deželi, organizatorji razstave pa so prejeli tudi 520 prijav posameznih zbirateljev.

Jugoslavija, Island, Gijana in Nigrija bodo razstavile znamke, ki jih imajo trenutno v prometu. Finska pa vse dodatne znamke in barvne posnetke lanskih in letos-

nih izdaj. Bolgarija pripravlja vse povojne serije znamk z motivi iz življenja dežele, Vietnam zbirko znamk, izdanih po revoluciji leta 1945, ZDA bodo pokazalo nejavnje pridobitve v poštni tehniki, zgodovino pisemskega nabirateljnika, poštno kočijo iz prejšnjega stoletja itd.

V zborniku »Doplji inozemskih pisateljev Gorkemu«, ki ga je pripravila za izdajo Akademija znanosti v Sovjetski zvezri, je objavljeno več kot 400 pisem inozemskih pisateljev, namenjenih Maksimu Gorkemu.

Večina pisem, datirana od 1900 do 1936. leta, bo prvič dostopna širokemu krogu brceljev. Tematika pisem piscev iz 23 držav sveta je nenevodno široka. To so pisma o družbeno-političnih in kulturnih dogodkih v svetu.

Arhiv Maksima Gorkega ni samo zakladnica, ampak tudi znanstvenoraziskovalna ustanova. V njem je več kot 2500 rokopisov Gorkega, skoro vsa njegova ustvarjalna dela, 9000 njegovih pisem in 40.000 pisem, ki so bila zanj odpolana.

TONE SVETINA LOVČEVA HČI

Riše Milan Batista

22.

Vsedel se je na gamsa in čakal, da se poleže besnenje neba. V debelih curkih je lila voda prek zavetja. Nekje spodaj so v nevidni soseščini bučali hudourni slavovi in hrumeli v dolino.

Ko se je neurje malo uneslo, je od mraza drgetajoč po vsem telesu zapustil votilino in se z gamsom na hrbtu spopadel s strmino. Do kože premočen je kmalu pripezel na opuščeno lovsko stezo, ki je vodila po vrhu Medvedjih peči. Tipaje se je s trudnim korakom počasi in previdno vračal skozi odurno sivino nazaj proti bajti.

23.

Tik nad osrednjim skalnim stebrom, pa mu je nenadoma zastala noga. Obstal je okamenel v tesnobi in presenečenju. Ob oklepčenem viharnem drevesu je na robu prepada negibno ležalo dekle, kakor mrtvo. Videti je bilo, da je padla čez stremi skok, porastel s spolzko travo.

Vrgel je gamsa na tla, se sklonil in je obrnil. Zgrozil se je — Mink! Lovčeva hči! Mriva, je pomislil. Sklonil se je k njej. Sreč ji je še rahlo tolklo, v obraz pa je bila smrtna bleda in oči je imela zaprte.

»Kaj naj storim z njo?« ga je zaskrbelo.

24.

Toda rešiti jo mora! Gamsa je skril v bližnjo smrekovo, se vrnil, in vzel dekle v naročje. Preden se je v mrakobno sivino zajedla noč, je ves zasopel in prepoten prisnel dekle iz najhujšega prepadnega sveta. Na opolzki stezi so mu klecale noge, roke so mu losili krči, on pa je vztrajal in jo nosil naprej, včasih počival, in jo spet nosil, kakor zaklad. Neskonačno srečnegata se je počutil vedno, kadar je zrl v njen bledi, lepi obraz. Zezel si je sama, da bi se odprle njene topke, žamerne oči.

Radioamatari iščejo

Ze ves mesec vsi radioamatirji sveta iščejo dva Francoza iz Maroka, ki sta pred stirim meseci odplovili iz Kasablanke proti Tahitiju na malem čolnu, ki sta ga sama izdelala.

Obadva, 40-letni Daniel Person in 31-letni Andre Chartier, sta se poslednjici javila iz Paname nekemu radioamatirju, ki je bil z njima v zvezi od prvega dne njunega potovanja. Od tedaj pa niso bili nobenega glasu več. Njihovi starši so naprosili vse radioamateure sveta, da bi navezali stike z radioamatirji na področju otoka Galapagos in na kak način najti sled za izgubljenencema.

Obadva, 40-letni Daniel Person in 31-letni Andre Chartier, sta se poslednjici javila iz Paname nekemu radioamatirju, ki je bil z njima v zvezi od prvega dne njunega potovanja. Od tedaj pa niso bili nobenega glasu več. Njihovi starši so naprosili vse radioamateure sveta, da bi navezali stike z radioamatirji na področju otoka Galapagos in na kak način najti sled za izgubljenencema.

»Moj mož ni nič posebnega, toda ljubim ga, če me presesti s kakšno malenkostjo...«

H-bomba je padla . . .

Leto dni je minilo, odkar se je končala vojna, katastrofna vojna, ki je trajala samo en dan. V tem edinem dnevu vojne s hidrogenimi bombami so vrgli na teritorij Združenih držav Amerike 1500 megaton nuklearnega oružja. Bombardirali so 70 mest, seveda z vsemi glavnimi instalacijami in atomskimi centri. Računa, da je v tem dnevu zaradi direktnega dojemanja H-bomb premrtilo okrog 23 milijonov prebivalcev: torek v enem samem dnevu vsak sedmi prebivalec! Po bombardiranju jih je za strašnimi posledicami radioaktivnosti, za lakoto, ranami in samouboji umrlo še mnogo več. —

Koliko, nihče ne ve. Nuklearna mesto, jih je ostalo le še 17.000 — 833.000 jih je torej pomrlo. Ali bodo te ledine še kdaj zeleni? — Neki biolog trdi, da bodo še čez nekaj stoletij. Kako bodo ti redki preživeli ljudje živeli naprej?

NOVO PRIZNANJE FILMU »HIROŠIMA LJUBEZEN MOJA«

Po prejemu II. nagrade na festivalu v Canessu 1959. leta je francoski film »Hirošima ljubezen moja« v režiji Alain Resnaija dobil v teh dneh novo veliko priznajev v Belgiji. Združenje filmskih kritikov v Bruseli je dodelilo filmu prvo nagrado kot najboljšemu filmu leta 1959. leta. Za to nagrado je konkurirovalo okrog 400 filmov z največjimi umetniškimi in etičnimi kvalitetami.

Vse to je izmišljeno. Vse to je resnica, razen nečesa: bombardiranja. Ce bi se to zares zgodilo, ne bi bila niti ena stvar lažna. Vse to so v daljši obliki napisali učenci ne zaradi fantazije, pač pa zaradi humanosti: opozariti državnikov na posledice nuklearne obrožitve. Se nekaj: tekst so najprej objavili v Ameriki.

SVETLOBNI ZIDOV NAMESTO ELEKTRIČNIH ŽARNIC

Po trditvah ameriških strokovnjakov v zgradbah prihodnosti ne bo več električnih žarnic. Namesto njih bodo zidovi sami predstavljati izvor svetlobe, ki bo zelo prijetno osvetljevala notranjost prostorov. Razen tega ne bo več obstajala nevarnost kratkega stika, pa tudi na električni energiji bodo mnogo prihranili.

Pokuski so pokazali, da dodatek svinca fosforu znatno pojača njegov svetlobni efekt. — Ameriški strokovnjaki so proizvedli posebne vrste tapet, prevlečeni s tankim slojem fosforja, mešanega s svincem. Ce se v te tapete inducira električni strujni, dajo zelo prijetno svetobo.

SAHOVSKA RAZSTAVA V LEIPZIGU

Ob priložnosti 14. šahovske olimpiede, 16. oktobra do 9. novembra letos, bo v Leipzigu pod naslovom »Sah skozi stoletja« zanimiva razstava šahovskega materiala zgodovinskega in umetniškega značaja. Razstava bo nudila pregled zgodovine saha kot tudi razvoja in posbnosti same šahovske igre.

SOVJETSKI ORNITOPTER

Leta po vzgledu ptic, z gibljivimi krili, vabijo predzreže že stoletja. Sedaj se z njimi ukvarja sovjetski tehnik in poizkusni pilot Dimitrij V. Iljin. Previ, da bo dal motor za tri tonske moči njegovemu letalu vzgon 21 m/kg in mu omogočil polete s hitrostjo 100 kilometrov na uru.

ODKRITJE DVEH NOVIH IZOTOPOV

V moskovskem centru za nuklearna raziskavanja so odkrili dve novi vrsti antimonalnih izotopov z atomske tezo 112 in 114. — Nova izotopa imata zelo kratko dobro trajanja.

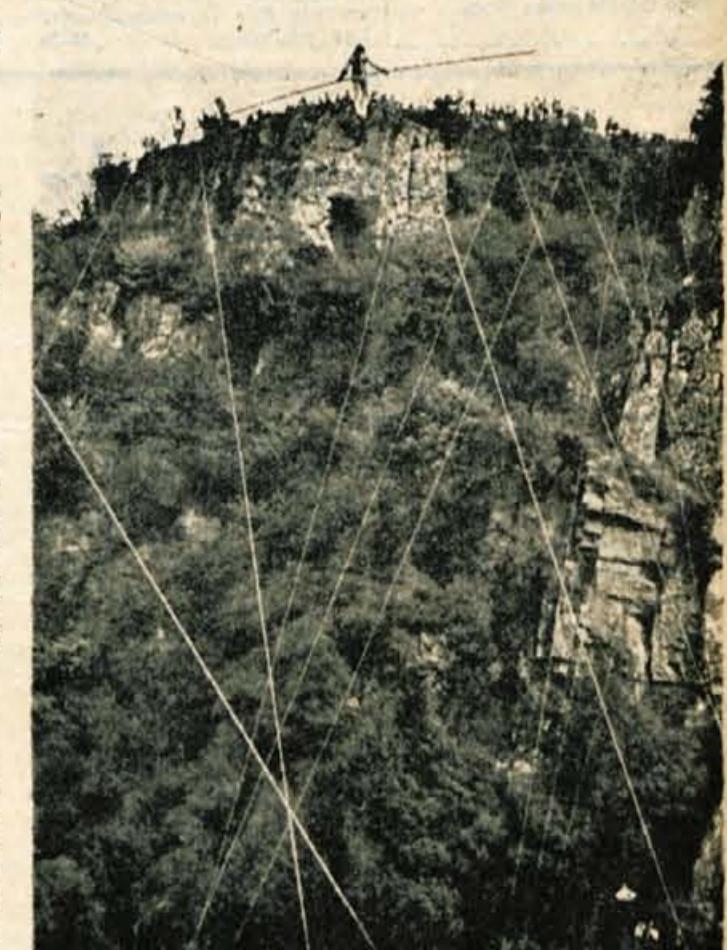
KDAJ SO SE PRVIČ POJAVILI KAZALCI ZA MINUTE IN SEKUNDE?

Nekaj so ljudje menili, da so minute tako neznačne, da sploh ni vredno, da se jih meri. Človek je živel mirno, lagodno in na njenih urah, sončnih, vodnih in pesčenih, ni bilo posebnih oznak za minute. Sele v začetku 18. stoletja so se na številčnici ure pojavili kazalci za minute, v začetku 19. stoletja pa tudi za sekunde.

V VSAKI DRUZINI

PTICA PEVK

V malem mestecu Makarskem Zagorja, v Brikvi, imajo prav gotovo v vsaki družini nekaj ptic pevk — lisčkov, ki v tem mestu zamenjujejo golobe. Lisčki svobodno letajo po mestu. — Vsak nosi svojo označko tako, da lastniki vedo, komu pripadajo. Makarski imajo ptice v kleckah, ki so vedno odprete. V začetku imajo seveda zaprte in jih na poseben način pritagovali novemu načinu življenja: da svobodno odidejo iz kleck in da se tudi vračajo vanje.

20.000 ljudi je pred nedavним hitelo k znameniti Cheddarjevi globeli v Svici občudovati Rudija Omankowskyja, plesalca na žiči. Preprečili 123 metrov globok prepad z zavezanimi očmi je drmost brez primere, toda Omankowsky je izvršil to nalogo s presemetljivo gotovostjo. Za to 300 metrov dolgo polje je porabil natančno 21 minut.

ANEKDOTE

Ko je bil slovenski slikar Štefan Gavriljani mlad, je moral delati kot pomočnik pri malo nadarjenem, a zelo domišljavem slikarju, z imenom Tettamanzi, ki je nekoga dne vprašal:

»Im, to bi ti bilo več, če bi bil tak slikar kot jaz! Kaj bi počel v tem primeru?«

»Jaz« je odgovoril Segantini, »sakal skozi okno!«

Hajduki so junaci in junaki, da se Turki niso počutili niti podnevi varne, kaj žele ponoči. Pa je paša zategadel zapovedal, da nihče ne sme zvečer brez svetilke na ulico.

In je straža zaustavila slovaka moža:

»Stoj! A, Hero, ti si! Kje imaš svetilko, a! Kaj ne ve za pašino odredbo!«

»E, bratje! Vem, vem,« je dejal in jo izpod ogrinjal.

Ne zamerite... O prižgani sveči niti govora ni bilo,« jih je zavrnil Hero skromno.